

RODEČI PRAPOR

(izhaja v Ljubljani vsak dan opoldan.)

Naročnina za avstro-ogrske kraje mesečno 2 K. za Nemčijo 2-25 K. za Ameriko 2-75 K.

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštnine proste. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Inserati. Tristopna petlit-vrstica 26 vin. za enkrat, 20 vin. za dvakrat; večkrat po dogovoru.

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

46. štev.

V Ljubljani, v torek, dne 14. maja 1907.

Leto X.

Volilci! Glasujte:

Proti klerikalni reakciji!

Proti liberalnemu terorizmu!

Proti tercialstvu!

Proti surovosti!

Protestirajte proti vpeljevanju barabstva v politiko.

Glasujte povsod za kandidata jugoslovanske socialne demokracije

Etbina Kristana

pisatelja v Ljubljani.

DELAVCI!

Hribar je kandidat kapitalistov.

Hribar je kandidat stranke, ki delavstvu ni privoščila volilne pravice in mu je tudi sedaj ne privošči.

Hribar je kandidat zemljiških spekulativ in stanovanjskih oderuhov, ki pode delavstvo ven iz mesta.

Kregar je kandidat veleposestniških klerikalcev.

Kregar je kandidat stranke, ki delavcu ne privošči mesa in kruha.

Kregar je kandidat stranke, ki hoče delavstvo zadržati v napredku.

Noben zaveden delavec ne bo volil ne liberalnega, ne klerikalnega delavca! Nihče ne bo pljuval v lastno skledo!

**Kandidat delavcev je:
ETBIN KRISTAN!**

**Volite vsi
ETBINA KRISTANA!**

Zemljiška spekulacija pod vlado sedanje magistratovske klike.

Socialno-politično malovrednost vladajoče magistratovske stranke smo imeli že večkrat priliko vzeti na rešeto. Ni še dolgo temu, ko smo pokazali, da občina ljubljanska pod Hribarjevim načelstvom niti prsta niganila za zgradbo malih stanovanj; pokazali smo na konkretne slučaje, da je metal Hribar privatnim takim poskusom polena na pot in da je zvesto zasledoval svojo maksimo: **delavno ljudstvo van iz mesta.** Omenjali smo tudi žalostni konec, ki je zadel akcijo za zgradbo uradnih stanovanj, čim je prišla nesrečnemu Hribarju v roke. Hribar bi seveda vsa ta dejstva najraje pokrila s plaščem pozabljenja, kajti sedaj pred volitvami mu hodijo zelo na pot. V «Slovenskem Narodu» poziva Ljubljance, naj vsaj še sedaj na vse pozabijo, kar se jim je hudega godilo. Toda Ljubljanci za taka moledovanja nimajo ušes in zato se ima kandidat Hribar današnji dan nadejati vsega zlega.

Danes hočemo na kratko povedati, kakšno ogromno škodo je prizadejala kapitalistična politika Hribarjeva, ki je skrbno in dobrohotno gojila zemljiško spekulacijo, ta nezdravi pojav gospodarskega življenja, ki ne vstvarja narodnega imetja, temveč le jemlje denar delavcu, uradniku in obrtniku iz žepa in ga spravlja kapitalistu v nenasično malho, le bogatiji redke izvoljence na stroške celote.

Potresna katastrofa, ki je pretresla Ljubljano v nje temeljih, je zbudila živahno stavbarstvo, ki ga je zlasti še podpiral nagli gospodarski razvoj v poslednjem času. To stavbarstvo, ki se je gibalo deloma v urejanju prezidav, deloma v produkciji popolnoma novih stavb na doslej nezazidani višini, je v zvezi z mestno regulacijo in preuredbo in uvedbo novih občil, gnalo zemljiške cene v nebotične višine. Da se je cena posameznih zemljišč podvojila, potrojila, popetorila — to ni bilo nič redkega, nič nenavadnega. To gibanje zemljiških cen se giblje še vedno v napredujoči tendenci.

Omenili smo, kaj je provzročilo vzrast zemljiških cen; videli smo, da veskoz delovanje celote, vsega ljubljanskega prebivalstva. Vprašajmo, kdo je vtaknil v žep sadove tega delovanja! Veskoz nekateri posamezniki, med temi ponajveč velmožje z ljubljanskega magistrata. V Ljubljani imamo nekaj ljudi, ki so spravili vse svoje bogastvo le z zemljiško spekulacijo vkupaj.

Dočim so po modernih mestih, kjer je občinska uprava v rokah ljudi, ki imajo kaj smisla za ljudske koristi, ovirali nesolidno spekulacijo in speljali z uvedbo davka na rast zemljiških cen sadove skupnega dela v občinsko blaginjo, torej v skupni žep mestnega prebivalstva, je klika na ljubljanskem magistratu mirno od strani opazovala to početje in se ga sama prav krepko in izdatno posluževala. Z uvedbo radikalnega davka na rast zemljiških cen bi se bil ne le odprl nov vir za občinske finance, ki bi prav nič ne bolel hrbta ljubljanskega prebivalstva, temveč bi se bila uspešno regulirala cena

zemljišč in pripravljala prehod vse zemljiške posesti v občinske roke, ki si ga je iz stališča splošnega blagostanja kar najbolj želeli.

Kdo pa je zložil in zlagal bogatstvo posameznih zemljiških spekulativ, ki znaša ogromno vsoto mnogih milijonov. Zlaga jih delavstvo, uradništvo in obrtništvo, ki najema stanovanja, in ki mora pri svoji dragi stanovanjsčini oddajati tudi visoko rento spekulativu, rento od katere često niti vinar ne odpade na hišnega posestnika. Sedanja klika na magistratu je obremenila mestno prebivalstvo za velikanske vsote s svojim pasivnim ravnanjem in dopustila spekulativom nečuven atentat na žep delavca, uradnika in obrtnika.

Pri današnjih volitvah se bode odločalo med kandidatom zemljiških spekulativov Iv. Hribarjem in med kandidatom ljubljanskega prebivalstva, Etbina Kristana, ki bode v drž. zboru zastavil vse moči, da se napravi temu nezaslišanemu izkoriščanju enkrat konec. Za razsodnega ljubljanskega volilca odločitev ne bo težka. Kdor hoče cena stanovanja, kdor neče plačevati visoke nezaslužene rente — bogatemu spekulativu, ta bo volil Kristana. Kdor pa hrepeni po nadaljni zdražitvi stanovanj, ta bo oddal glas nasprotnemu kandidatu.

Podivjanost nabrežinskih — veljakov!

V Nabrežini, dne 9. maja 1907.

Zgodilo se je, česar nismo pričakovali. Izdajalska garda nabrežinskih veljakov, — na čelu jim g. župan Janez Caharija, zaveznik italijanskega nacionalista regenata Favettia, drugi podpreds. goriske liberalne stranke, sklicala je na večer 8. t. m. javen volilni shod neodvisnih volilcev v gostilno I. Tanceta, da predstavi volilcem 5. neodvisnega kandidata za naš volilni okraj, g. dr. G. Gregorina iz Trsta.

Veliki gostilniški prostor, kjer bi se moral vršiti shod, je bil napolnjen z nabrežinskimi delavci in kmeti. V mali sobi pa je par nabrežinskih «velikov» izbiralo med sabo, kdo naj bo predsednik skoda. Stvar je bila gotova. Caharija naj predseduje. Ali ogromna večina nasprotnikov v veliki sobi jih je spravila v neprijetno situacijo. Slednjč so jo uganili. Planili so na prosto pred gostilno, ter ob nenazovčnosti ogromne večine imenovali predsednikom g. župana, ki je takoj podal besedo dr. Gregorinu. V tem trenutku so prišli soc. dem. volilci iz gostilne ter zahtevali volitev predsedstva sedaj, ko so navzoči vsi volilci, ne le pristasi g. Caharije. Po polurnem hrupu in prepiru je prišlo slednjč do volitve predsedništva. Izvoljen je bil sodr. A. Mozetič z ogromno večino glasov. G. župan Janez de Ronki pa je moral blamiran odstopiti od predsedništva. («Edinost» poroča, da je bilo okoli 200 narodnih volilcev in 100 socialistov, v resnici pa je bilo 280 socialistov proti 20 narodnjakom. Predsedništvo pa so nam «rade volje oddali». — Kakšna usmiljenost!)

Predsed. sodr. Mozetič otvori v kratkih besedah shod, ter da besedo dr. Gregorinu. V vidnem strahu je ta razvijal svoj program. (Socialisti so ga poslušali ves čas mirno, dočim so narodnjaki pritrdjevali, čeprav jih je časih, menda zaradi lepšega, prav primerno po zobeh udaril). Njegov program je bil navadna prikazen, kakršnih doživimo v tem času nemalo. Nakratko, za ves narod! Kmet se mi smili, za delavca bje moje srce, velik demokrat sem. Kar se tiče moje osebe, pa ubogi advokat, ki si komaj služi vsakdanji potrebnih kruh in kar je največ, kraški sin sem, poln ljubezni do bedne domovine. S tem je bil končan program. Par nabrežinskih bogatašev, črnih obrazov in debelih trebuškov je aplaudiralo.

Nato se je oglasil za besedo sodr. Marica, viharo pozdravljen od množice. Komaj pa je spregovoril par besedi, pa je zarjula desetorica nabrežinskih «pravkov», po večini odborniki obč. zastopa, ter pokazala uprav afrikanstvo podivjanost. Na čelu jim je bil ošabni Janez di Ronki ter duševni revček rudeči Tone Mohorin. Predsednik shoda si je prizadeval na vse načine, jih umiriti. Opominjal jih je na zakon o volilnem zborovanju. Ali razdivjana drhal nabrežinskih hunov je besnela nadalje liki žganje pijanih barab.

Po enournem hrupu, in tuljenju takozvanih naprednjakov, katere bi bili lahko igraje pobreali s shoda, ako se ne bi bilo studili večini, se je zaključil ta shod, ki je pokazal vso zlobno surovost nasih «veljakov». Dovoljujemo si vprašati g. dr. Gregorina, ali je iz nevednosti prišel v družbi župana Caharije, ki je prvi zaveznik italijanskega nacionalca in renegata Favettia, katerega je on spravil v nabrežinski obč. zastop? Ali je pripravljen

skruniti svojo čisto narodnost v družbi takšnih ljudi? Hoče li služiti še nadalje hoté struji reakcionarnih nabrežinskih potuhnenih liberalcev in enakih političnih figamoz?

Upamo, da ne!

Domače stvari.

Magistratovsko razvzemanje volilcev za svojega kandidata je malo uspešno. Prvič se slaba stvar sploh težko da zastopati, in drugič jo izvoljeno krdele magistratovskih agitatorjev kaj slabo zastopa. Ali je mar divjenje nočno razgrajanje in potepanje pijanetolpe, ali je težko telesno poškodovanje političnih nasprotnikov, nad katerim se zgraža vsa Ljubljana, ali je razširjanje prozornih laži o kompromisih i. t. d. orožje, s katerim se dosežajo politični vspehi. Prepričani smo, da ne in tudi magistratovska klika nam bo 14. t. m. pritrdila. — Dejali smo, da se slaba stvar težko zagovarja. Kar primerjamo oba kandidata: Hribarja in Kristana. Mirno trdimo, da se **Ljubljana s Hribarjevo volitvijo oropa parlamentarnega zastopstva za dobo 6 let.** Kaj pa bi Hribar na Dunaju delal, kaj dosegel? Kakor lilija na polju bi sameval brez sleherne zaslonbe in opore. V novi zbornici se bodo organizovali močni klubi. Iz decidiranih izjav češkega ministra Pacáka in poljskega voditelja Bilinskega je jasno razvidno, da za Hribarja tam, vzlic njegovi slovanski poliglottnosti, ni prostora; med dvema stoloma bi obtičali. Kaj pomenja to za poslanca, si lahko vsakdo predstavi, da se danes glavno politično delo v parlamentu ne vrši v javni seji temveč v posameznih odločujočih klubih; natanko se pretehta realna moč posameznih poslancev, t. j. številna moč kluba, v imenu katerega kdo govori. Hribar bi bil na Dunaju brez moči, moč vreden pomilovanja in sočutja; govoril bi vedno le v svojem imenu. Na Dunaju treba da je ljubljanski poslanec moč, ki bode imel v resnici kaj moči in vpliva, ker na lepe oči vlada in sploh nihče dandanes nič ne da. Bolje kvalifikovanega moža, kot je Kristan, si Ljubljanci niti misliti in želeli ne morejo. Prispadal bo na Dunaju socialno-demokratskemu klubu, ki utegne šteti okrog 60 poslancev najmanj pa 40 članov in bo vsekako eden najmočnejših in tudi najvplivnejših klubov v dunajski zbornici. **Kristan kot poslanec postavi vsled ugodne strankarske formacije v službo interesov ljubljanskega mesta 40—60 poslancev, česar ne bi noben drug poslanec ljubljanskega mesta ne mogel storiti.** In kakšen naroden pomen ima izvolitev Kristana. Kristan kot poslanec bode na podlagi socialno-demokratskega narodnostnega programa v klubu in zbornici razvijal inicijative bogato delovanje v dosegu ravnopravnosti slovenskega jezika in v dosegu slovenskega ideala, ki pa je v rokah buržoazijskih klik močno zarjavel, v dosegu: Zednjene Slovenije. Res slepa bi morala biti Ljubljana 14. maja, zli duh bi jo moral obvesti, da bi omahovala med Hribarjem in Kristanom. Kdor ni politično slep bo volil: **Etbina Kristana** pisatelja v Ljubljani.

Hribarjeva kandidatura in privatni uslužbenci. Človek ne bi verjel, ko bi ne bilo tako žalostno resnično: agitacije za liberalnega in kapitalistovskega kandidata Hribarja se udeležujejo nekateri privatni uslužbenci z gorečnostjo, ki se že bliža fanatizmu. Tu je možno le dvojno: nekateri izmed njih vedo, kaj delajo, drugi so pa podkupljeni na ta ali oni način. O teh poslednjih niti besedice. Danes so Hribarjevi, drugi pot bodo Sušteršičevi. Vsakemu naproday za groš in pijačo! — Pač pa bi radi spravili na pravo pot one zaslepljenice, ki se ne zavedajo, kam spadajo, in v svoji nezavednosti letajo za bleščečimi frazami, s katerimi jih pitajo kapitalisti, namesto da bi jim dali kruha. Težko je sicer umeti, kako se more lačen človek zadovoljiti s tako prazno hrano, toda moč sugestije je velika. Besede: narodnost, narodna dolžnost, imajo v gotovih krogih še vedno tisto fascinujočo silo, kakor so jo imeli v začetku našega preporoda. In to «rodoljubi» dobro vedo ter neprestano skrbje, da ti navni ljudje ne pridejo iz narodnega «navdušenja», da ne utegnejo trezno premišljevali, kaj se to pravzaprav reče: narodna dolžnost. Ko bi si pojasnili pravi pomen teh besed, bi videli, da to ni nič drugega, kakor v prvi vrsti dolžnost do samega sebe, do svojcev. Tudi oni so del naroda, in tudi njih se tiče tisti boj, ki ga bijemo za existenco našega naroda. In čim bi si bili glede tega na jasnem, takoj bi se tudi zavedli, kaj jim je storiti, kam jim je iti, kje jim je iskati pomoči in zaslonbe, da bodo mogli izpolnjevati to svojo narodno dolžnost, doslej žal, velika večina teh tega ne ve in noče vedeti. Ako jim kdo odpira oči, miže siloma, ako jih hoče kdo speljati na pravo pot, tišče naprej v klanec, ako jim človek pripoveduje, da je resitev tudi zanje, odgovarjajo fatalistično, da je tako bilo in bo. Kar ne morejo prestopiti črte onega začaranega kroga, ki so ga trobarveno potegnili okrog njih ljudje, ki

dobro vedo, da je i ta sloj zanje izgubljen, kakor hitro se napravi vrzel v tisti čarovni krog, ali čim dobe nekateri toliko poguma, da se ga bodo upali preskočiti. Le par zgledov in vse pojde za temi. In čudili se bodo potem, kako so mogli tako dolgo tavati za migljajočim vedomcem (veščo). — Smisel za strokovno (stanovsko) organizacijo prebije počasi že na dan tudi pri zasebnih uslužbencih, toda da si izvojuje vse svoje zahteve to ne zadošča. O nekaterih zahtevah in to najvažnejših, bo odločeval parlament. Torej se treba uveljaviti tudi politično. Treba skrbeti, da pridejo v državni zbor taki zastopniki, ki se bodo potegovali za njihove zahteve vsaj s tako odločnostjo, s kakršno bodo branili zastopniki kapitalistov interese svojih volilcev.

Privatni uslužbenci naj si izbijejo iz glave, da je njihova usoda kaj posebno na srečo ljudem, ki žive v obilnosti in bogastvu.

Privatni uslužbenci naj se zavedo, da so njihove koristi in pa interesi njih delodajalcev različni.

Privatni uslužbenci naj pomislijo, da le revež čuti z revežem, da zna le tisti presoditi njih bedni položaj, kdor se sam bori za kos kruha, za človeka dostojno existenco. Socialno-demokratska stranka je politična organizacija delavcev.

Privatni uslužbenec je po vsem značaju svojega gospodarskega in službenega razmerja delavec.

Njegove zahteve so identične z delavskimi.

Poslanec delavcev mora biti tudi njegov poslanec.

Privatni uslužbenec mora, če hoče sam sebi dobro, glasovati za kandidata delavcev

Etbina Kristana, pisatelja v Ljubljani.

«Slovenski Narod» noče, pa noče razumeti našega stališča. Mi pravimo: Ivan Hribar je kapitalist, «Narod» se pa dela, kakor da žalimo s tem Hribarja kdove kako. A naše besede niso nič drugega, kakor konstatiranje dejstva, iz katerega sledi, da stoji Ivan Hribar v tistem taboru, ki ima ravno nasprotno interese, kakor delavci. Socialni demokracije še niso zahtevali, naj Hribar razdeli svoje premoženje med delavce, ker bi to proketo malo zaleglo. Učeni «Narod» bi že lahko vedel, da nočejo socialisti oropati kapitaliste, ampak da hočejo izpremeniti kapitalistični zistem. Tega pač tudi Ivan Hribar ne razume, kajti socializem in sociologija nista uživala nikdar simpatij naših «veljakov». Če bo v Ljubljani izvoljen socialni demokrat, ne bode konfiscirano premoženje niti enega bogataša, pač pa bode povečana četa onih, ki se prizadevajo zboljšati položaj vseh delavnih slojev, celega delavskega razreda in mu priboriti čim več neodvisnosti od kapitalistov. Da «Narod» svojim čitateljem ne pove tega, nam je umljivo; da nam pa neprenehoma podtika reči, katerih ni pri nas, se pa slabo sklada z žurnalistično dostojnostjo.

Kakšno enakost hočejo socialisti? Naši nasprotniki suflirajo svojim ljudem venomer, da hočejo socialni demokratje degradirati vse, kar ima nekoliko višji položaj v družbi, tako, da bi bilo vse potlačeno v socialne nižave sedanjega delavstva. Resnica pa je ravno nasprotna. Socialisti hočejo povzdigniti vse, kar je v nižavah, v najvišje dosežne višave. Oni hočejo, spraviti vse v plebejstvo, ampak njih cilj je narod samih plemenitah, seveda ne plemenitah po naslovu in grbu, temveč, plemenitah po kulturi, po znanju, po svobodi in po stremljenju za vedno višjimi cilji. Enakosti nočejo doseči po splošnem ponižanju, temveč po povišanju vseh.

Kaj je narodnost? V sedanjih razmerah pride za narodno življenje Slovencev v poštev peščica ljudi, ki so uživali višjo izobrazbo. Njih malo število ne zadostuje, da bi se razvijala naša narodnost. Socialna demokracija hoče tako ureditev razmer, da bode 1 $\frac{1}{2}$ milion Slovencev živel brez materialne skrbi in da bode vsakemu Slovencu mogoče, izobraziti se do najvišje popolnosti. Danes šteje naš narod par tisoč Slovencev in poleg njih temno, samo z gmotnimi skrbmi preobloženo maso. Socialna demokracija hoče, naj postane poldrug milion Slovencev sposoben za življenje naroda. Kdo je pravzaprav bolj naroden: Naši nasprotniki ali mi?

Fiakarje bodo imeli nasprotna stranke. Ne dajte se kakor sužnji z njimi vlačiti k volitvam. Svoboden volilec najde tudi pes pot na volišče.

Dr. Triller je v «Mesnem domu» ponovil «Narodovo» laž, da je med nami, pa med klerikalci in Nemci tajeen kompromis. Čudovito je, koliko spodobnosti zahtevajo liberalci od nas in kak malo je imajo sami. Dr. Triller nima sence dokaza za svojo trditve, kajti česar ni, ne more dokazati najspretnější advokat. In vendar se mu tudi to sredstvo ne zdi preslabo, le da bi škodoval socialni demokraciji. Ali je to spodoben boj?

Čudno uradovanje. Več volilcev se je oglasilo pri nas, ki so pravočasno reklamirali volilno pravico. A v nedeljo še niso imeli odgovora na reklamacijo, ki bi ga po zakonu morali dobiti. Vprašali se na magistratu, kaj je z rešitvijo? Tam

pa se jim je reklo: Vaši reklamaciji se ni ugodilo. Pismene rešitve pa niso dobili. In ko so se informirali, kaj je s prilogami, s katerimi so dokazali svojo pravico, se jim je reklo, da jih bodo že pozneje dobili. To je vsakakor zelo zelo čudno uradovanje. Ali gospodje, ki tako ravna, naj nam verujejo, da s tem ni opravljena stvar! Tudi tam, kjer ni več rekurza, je še mogoča tožba na upravno sodišče. Dotični volilci nastopijo tudi to pot. O nepravilnosti, ki tiči v takem reševanju reklamacij, se bode pa tudi še govorilo.

Kaj pa vendar hočete? Vrag bi razumel tržaške slov. narodnjake! Nič jim ni po volji, kar naredijo slovenski socialisti in vedno povprašujejo, zakaj so naredili tako, zakaj niso naredili tega in tega? Ko smo postavili kandidata v okolici, so se jezili, zakaj da smo ga. Ko smo postavili kandidate v mestu, so vprašali, zakaj da so Italijani; neki narodnjak nam je pa povedal, če bi bili postavili slovenskega socialista v mestu, da bi bili pripovedovali ljudstvu, da hočemo škodovati «narodnim» kandidaturam. Vprašali so, zakaj je govoril Jernejčič na shodu v Politeama slovensko; če bi ne bil, bi pa vprašali, zakaj da ni. Ko smo napravili majhne volilne oklice, so se jezili, zakaj da nismo tiskali tudi lepakov; sedaj, ko smo narediti tudi lepe rdeče velike lepake, se pa jeze, zakaj da smo jih napravili. In bogsigavedi kaj bi še povpraševali, da bi ne jemali «Edinosti» prostora razni članki in notice, v katerih se pripoveduje, da sovražimo naš jezik, da kričimo «fora i ščavi», «pejte v Ljubljano i. t. d.» Posebno kratkočasno je, ko vidimo dra. Ribača, ki se bavi jako temeljito s temi «vprašanji», iz katerih bodo napravili narodnjaki posebno znatnost. Kaj bi pa oni rekli, če bi jih vprašali mi n. pr. zakaj niso klerikalci postavili svojega kandidata v okolici, zakaj niso storili tega krščanski socialci, čemu kandidira dr. Gregorin na Krasu, zakaj govori dr. Mandič na shodih italijansko in ne slovensko? Zakaj kandidirajo v mestu? Zakaj «Edinost» vedno laže in slednjič: Zakaj so tako neumno radovedni? Vse to bi radi tudi mi vedeli, pa vendar ne zahtevamo odgovora, ker vemo da bi bil sestavljen iz samih — vprašanj. Če pa hočejo narodnjaki enkrat za vselej vedeti, zakaj tako delamo, potem povemo, da zato, ker smo samostojna stranka in ker imamo še toliko ponosa in izobrazbe, da ne potrebujemo prav vaših . . . hm, hm, nasvetov.

Organizacije in zaupnike

prosimo, najnam čimprej mogoče

brzjavno sporoče izid volitve,

z natančnim številom glasov, ki jih je dobil vsak kandidat. Kjer se izve končni izid pozno, naj se odposlje **nujen brzjav.**

Uredništvo.

Pozor pri volitvah!

Nasprotniški agitatorji se bahajo, da bodo imeli v Ljubljani toliko uradnih glasovnic na razpolago, kolikor bodo hoteli. Kako mislijo priti do njih, tega seveda ne moremo preiskovati. Pač pa se nam je že poročalo o nekaterih, ki so pokazovali po pet in več glasovnic. Po stari navadi nameravajo jemati volilcem njih glasovnice, pa jim vsiljevati take, na katerih bode zapisano ime nasprotniškega kandidata.

Pazite, somišljeniki!

1. Nedajte si od nikogar vzeti svoje glasovnice!

2. Pazite, da se jih tudi drugim ne bode jemalo!

3. Bodite vedno kolikor mogoče v družbi kakoga sodruga, da imate za vsako našilje ali sleparstvo pričo.

4. Naznanite vsako nasilje ali sleparstvo takoj s pričami v agitacijskem lokalu dotičnega okraja.

Skrbite za volilne listke! Mnogo volilcev ni dobilo legitimacij in glasovnic, bodisi da niso bili doma, ali pa iz drugih vzrokov. Dobi se jih lahko tudi še danes, na dan volitve, na mestnem magistratu. Sodrugi in somišljeniki, pojdite gotovo ponje! Vzemite seboj kak dokument (delavsko knjižico, vojaško knjižico, domovinski list ali podobno), da se izkažete. Pojdite ponje, da se ne izgubi vaš glas, pa tudi zato, da se ne zlorablja vaše legitimacije in glasovnice!

Shranite legitimacije! Legitimacijo (na modrem papirju tiskano) pokazete volilni komisiji, ne da bi jo dali iz rok. Potem jo pa shranite, da jo imate za ožjo volitev.

Prostor, kjer se voli, je vsakemu volilcu naznačen v legitimaciji v četrti rubriki. Vsakdo voli v tistem volilnem kraju, na tistem volišču, ki je označeno na njegovi izkaznici, tudi če stanuje sedaj v drugem kraju.

Dopisi.

Iz brežiškega okraja. (Dr. Benkoviču v spomin). — Izvedeli smo od zanesljivih prič,

katere lahko pod prisego potrdijo, da je dr. Benkovič na volilnem shodu v Sromljah pri Brežicah dne 14. aprila dejal, da se naj tiskovni zakon izpremeni tako, da se ne bo smelo več vse od kraja tiskati. Mi slovenski kmetje pa kličemo: Popolna svoboda tiska, prosta kolportaza, kakor obstoji v drugih naprednih državah, v Ameriki, v Švici in drugod; dobro vemo, da je svobodni tisk eno izmed najglavnejših orožij s katerim se zatirani sloji bore. Dr. Benkovič bi nas tega močnega orožja rad oropal. — V svojem volilnem oklicu pravi dr. Benkovič, da se bode potegoval za malega kmeta, katerih je na deželi največ. Kako bodeš mogel to storiti v «Kmečki zvezi». Ko je vendar jasno, da veleposestnik malega kmeta prav tako malo pozna kakor tvorničar ali rudokopnik podjetnik svojega delavca. Kmet mu je dober le dotlej dokler hodi k njemu na delo. Sicer ga pa ne pozna; kvečjemu da mu s carino na tujo živino in žito zdrži živeti. Resnični prijatelji malega kmeta se zbirajo v socialno-demokratski stranki, ki ni drugega kakor združba vseh onih, ki neumorno delajo, bodisi na zemlji, pod zemljo ali pa v tovarni, katerim se pa vzlic vsemu delu vsled krivične družabne ureditve hudo godi. — V «Posavski straži» napada dr. Benkovič socialne demokrate, češ kmetom bodo zemljo vzeli, ti preklicani socialni demokratje! Nihče ne ve za nobenega socialnega demokrata, da bi bil komu zemljo vzel, poznamo pa nešteto dohtarjev, kiso kmete po svetu pognali. Zatorej vsi zayedni kmetje oddajte 14. maja svoje glasove brez skrbi Miha Čobalu, vodji konsumnega društva v Zagorju. Doktorjev z takimi nazori kot je Benkovič, 14. t. m. ne bomo poznali.

Več malih kmetov.

Iz Pulja. (Praznovanje 1. maja) — Praznovanje 1. majnika se je gibalo letos v mnogo tesnejših mejah kot prejšnja leta. Vzrok: nečuvenci terorizem na strani delodajalcev in pa pomankljiva solidarnost in organizovanost delavcev. Najnesramnejša je glede terorizma uprava arzenala. Dočim je lani od 1500 zaposlenih delavcev jih delalo le kakih 300, jih je letos komaj toliko praznovalo 1. maj. Takoj drug dan pa je uprava vsem, ki so izostali od dela, odpovedala službo. Ako bi bili vsi praznovali maj, kakor navadno, bi se to ne bilo zgodilo. Delavci glejte, le en dan ste hoteli pokazati, da ste tudi ljudje, en dan ste se hoteli otesti vsakdanjega trpljenja, pa ste že na cesti, brez dela in jela. Kaj ko bi pa zahtevali vse, kar vam gré. Zadnji čas je, da prepoji samozavest vse delavstvo, da se solidarno in organizovano postavi v bran proti kapitalu, ki mu ne prizna še tako preprostih pravic.

Socialni pregled.

Mizarji tvrde Petrin v Ljubljani so vložili pri svojem gospodarju prošnjo za primerno zvišanje plače in za skrajšanje delavnega časa. Seveda so storili to potom svoje organizacije. Na to so dobili sledeči odgovor:

«Z ozirom na cenj. dopis z dne 30. maja 1907 naznanjam, da sem pač pripravljen glede gotovih točk stopiti v dogovor z mizarji mojega lastnega podjetja; nikakor se pa ne spušcam v obravnavanja z mizarji meni tujih podjetij.

S spoštovanjem

Adolf Petrin.»

Gospod Adolf Petrin torej bodisi ne vé, da smatra zaveden delavec svojo organizacijo za poklicano instanco v reševanju mezdnih vprašanj, ali pa se še ni mogel emancipirati zastarelega stališča, da delavci niso svobodni ljudje, temveč sužnji podjetja. Mizarji so na to sklicali delavniški shod, na katerem so sklenili zahtevati, da se poda gospod Petrin v obravnave, ki naj se dovrše do 13. maja, v nasprotnem slučaju pa se ustavi delo. V tem smislu se je odposlalo gospodu Petrinu pismo, na katero se pa ni niti zmenil, misleč menda, da izgube mizarji pogum.

V soboto, 11. maja pa je poklical nekega že več let pri njem vposlenega delavca ter mu je dejal, da je pripravljen zvišati plačo «po zmognosti delavcev» ter devoliti skrajšanje dolavnega časa za — pol ure na teden in prost dan prvega majnika. Seveda se mizarji niso spustili na to pot, temveč so odposlali tri zaupniki k njemu, ki pa tudi niso dosegli ničesar. Gospod Petrin si ni dal nikakor dopovedati, da bi bilo bolje, ako bi mirnim potom dovolil to, kar je dala tvrdka Binder. Rajši hoče poskusiti, ali se dajo mizarji ugnati v kozji rog ali ne. Pa bi bilo vendar bolje, ako bi vsaj v zadnji uri storil, kar velepa pamet.

Društvene vesti.

Društveni prostori zveze losnih delavcev v Ljubljani so preseljeni iz Krojaških ulic na Rimsko cesto št. 19., kjer je restavracija Marčan.

Sodrug, somišljeniki! Zahajajte le v
tako gostilne,
kavarne in brivnice, kjer je na razpolago Vaše
glasilo. . . Agitujte „Rdeči Prapor“!
povsod za

Izšla je v založbi časopisa „Naprej“ v
Idriji 1. knjiga

Pod spovednim pečatom

katero je spisal bivši katoliški kapelan H.
Kirchsteiger. — Cena 1. knjige, obsegajoči
312 strani, znaša 2 K 60 vin.

Vsakemu prijatelju dobrega in poučnega
branja knjigo „Pod spovednim pečatom“ prav
toplo priporočamo. — Dobi se v Ljubljani
v knjigarni L. Schwentner; v Gorici v
knjigarni A. Gabršček ter v Idriji pri upravi
lista „Naprej“.

Organizacije, sodrug, pozor!

Povodom bližajočih se državnoborskih vo-
litev je v proslavo splošne in enake volilne
prave izvrševalni odbor založil krasne

umetniške razglednice

v barvotisku

predstavljajoče simbol bližajoče se delavske
pomladi.

Cena	50 izvodom	3 K 25 v
„	100 „	5 „ 75 „
„	500 „	23 „ 75 „
„	1000 „	40 „ — „

Posamezni komadi po 8 vin.

Naroča se jih pri upravnistvu „Rdečega
Prapora“ proti plačilu, oz. poštnu. povzetju.

Sodrug, sezite pridno po teh razglednicah!

Organizacijam in delavskim čitalnicam, pos. sodrugom

ki se zanimajo za največjo av-
strijsko žensko organizacijo to-
bačnih delavk in delavcev, se pri-
poroča v naročbo slov. strokovni list

„Tobačni delavec“

ki izhaja vsak prvi torek v mesecu
ter stane za celo leto 1 K 20 vin.

Naroča se pri upravnistvu „Tobačnega
delavca“, Dunaj V/12, Schmalzhofgasse 17.

Vsaka ponareda in ponatisek je kaznivo.
Edino pravi je

Thierryev balzam

le z zeleno znamko nune. — 12 malih
ali 6 dvojnih steklenic ali pa 1 ve-
lika specialna steklenica s patentnim
zaklepom 5 K.

4 52—37

Thierryev centifolijino mazilo

proti vsem, še tako starim ranam,
vnetjem, poškodbam itd., 2 lončka
K 3-60. Razpošilja se le proti po-
vzetju ali za poslani denar.

Te dve domači zdravili sta po-
vsod znani in še od nekdaj sloveči.

Naročila se naj naslovljajo na:

Cekarnar A. Thierry v Pregradi p. Rogaški Slatini.
Zaloga večinoma po lekarnah. Knjižice s tisoči zahvalnih
pisem zastoj in franko.

„Rdeči Prapor“ izvod po 10
v se dobiva
v Ljubljani v tobakarnah: Blaž, Dunajska cesta;
Franzot, dr. kolodvor, Spod. Siska; Kušer, Sv. Petra
cesta; Pichler, Kongresni trg št. 3; Svalek, Glavni trg;
Šešark, Selenburgove ulice; Velkavrh, Sv. Jakoba trg;
Kleinstejn, Jurčičev trg; Dolenc, Kolodvorske ulice, šte-
vilka 27; Sušnik, Rimska cesta 24; Ušenčnik, Zidovske
ulice 1. — Kranj: Karol Florian, knjigarna. —
Jesenice: Jakob Mesar št. 101. — Trst: Lav-
renčič, Piazza Caserma. — Trst Rojano: Močnik,
tobakarna — Gorica: Krebelj Peter, Kapucinske
ulice št. 1. Schwarz, Šolske ulice. — Reka: Ri-
cardo Camera, Corso 16.

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Kmetelca
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Zaokrožna Pojasnila dajo se brezplačno.

„RDEČI PRAPOR“

je najradikalnejše slovensko glasilo, nujno
potrebno vsakemu volilcu in vsakomur,
ki hoče biti objektivno informiran o do-
mači in splošni politiki.

„RDEČI PRAPOR“ je najmodernejši slovenski
list, ki ne bi smel manjkati
v nobenem bralnem društvu ali čitalnici
ter napredni hiši.

Priporočajte „Rdeči Prapor“ povsod!

Kaj hočejo socialni demokratje

ali program socialno-demokratske stranke.

Dolžnost vsakogar, ki se zanima za poli-
tično življenje, je, da se seznani s težnjami
in zahtevami socialne demokracije. Cena
brošure, ki obsega tudi narodnostni pro-
gram avstrijske socialne demokracije
4 v, po pošti 8 v.

Naroča se je pri upravnistvu

„RDEČEGA PRAPORA“.

Tiskarna Iv. Pr. Lampret

Kranj :: Gorenjsko :: Kranj

se priporoča p. n. občinstvu v vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do naj-
moderneje oblike. Ker je bogato založena z modernimi črkami in okraski ter
opremljena z najnovejšimi stroji in električnim obratom, lahko izvršuje največja
dela v vsaki množini, in sicer: uradne tiskovine, kuverte, račune, pismene papirje,
cenike, etikele, bolete, časopise, knjige, brošure, cirkularje, reklamne liste, lepake,
opomine, vabila, molitvenike, mrtvaška naznanila, razglednice, hranilne in zadržne
knjižice, poročna naznanila, vizitke, vstopnice, zavitke, dopisnice, jedilne liste,
vignete i. t. d., sploh izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela okusno in ceno.
V isti založbi je izšla tudi časa primerna knjižica v drugi, pomnoženi izdaji

Novi državnoborski volilni red.

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev

v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12

Ustanovljeno leta 1855.

pod novim strokovnim vodstvom priporoča slavni občinstvu
in splošnim gostilničarjem svoje novo varjeno, priznano
izborno pivo v sodnih in steklenicah.

Številka telefona 210.